

in se je z 8 do 10° dognala, medtem ko srednji in zgornji deli vinograda ne kažejo škode.

Da se ta neprijetni učinek kolikor mogoče oblaži, morda tudi celo odpravi, bodemo pri rezanju sledeča navodila vpoštevali:

Ker se trti v zdravem stanju i. s. ravno tako pri nizkem kakor pri drugemu (Rheingauer Bogenschnitt) rezanju pusti vsled narazanega plodonosnega lesa okoli 10 do 12 oči, zamore se po predstojajočih številkah škode na eni trti okroglo 10, del, to je 3 do 4, v najhujšemu slučaju 5 mrtvih oči dobiti, ki jih je pri primerni izvršitvi reze z zdravimi nadomestiti.

Kakor že zgoraj omenjeno, ostali so od snega zavarovani deli trte do okroglo 4. očesa zdravi in na te dele se bode pri rezanju v prvi vrsti treba ozirati, s tem da se „capfne“ od 2 do 3 oči iz spodnjih, zavarovanih delov trte, v kolikor stoje na dveletnem lesu, izreže. „Bogenschnitt“ se tukaj v tej spomladni ne bode mogel izvršiti, ker je ravno največji del oči, ki se jih nareže pri tej vrsti rezanja, stal nad snegom in je vsled tega poškodovan. Tukaj se bode moralo le toliko „capfnov“ rezati, da bode skupno 10 do 12 oči, ki so bile zavarovane od snega, trti ostalo.

V čez ležečih oddelkih, kjer je izpadek oči, kakor omenjeno, neznatnejši, se postopa pri rezanju „capfnov“ kakor zgoraj omenjeno, pri „Bogenschnittu“ pa se „bogen“ nareže za 1 do 2 očesa dalje.

Ker je enako, morda celo močnejše oskodovalje trt opazovati gotovo tudi v drugih nižjih legah, opozarjamo vinogradnike na predstojajoča izvajanja. Fr. Zweifler.

Izplahitev gila s Fellerjevim botečine toliko čim raztopilci ravninskih čestnih ljudem s za.



„ELSA-FLUID“ olajša dihanje.

Predvojne cene: 12 steklenic franko 6 kron. Lekarna E. V. Feller, Stubica, Elsa-rog št. 241 (Hrvaško), Čez 100.000 zaljubljenih pisem. VII-a

Izpred sodišča.

16 smrtnih obsodb zaradi veleizdaje.

Dunaj, 26. februarja. Pred nekim senatorjem delno-brambene divizije sodnje se je dne 17. februarja v nekem procesu izreklo razsodbo; dotična razprava je započela dne 15. septembra in je bila javno izvršena. Obtoženih je bilo 25 oseb zaradi zločina veleizdaje po §§ 58c in 59b ter zaradi zločina zoper vojno moč države po §§ 327 v.

Koroški prostovoljni strelec.

(Konec.)

Boj s Lahi napravil je mede iz mladih koroških strelcev. Za vse, in posebno to življenje ogromnega dela na pogorju front, ostal bode stalni stin, — za naše ravnice ljudstvo na Koroškem pa odločni. Težko ure so koroški strelci prečeli, ne samo v Laji s sovražniki, marveč tudi v boju s čimerni. Plazovi so marsikatero življenje, marsikatero upanje na vrtnih v domovino uničili. Pogumno odločnost in zančevanje smrti požarali so se tudi ob takih prikladi, kadar je bilo treba kakšnega t-vartu pomagati, dokler je bila le še iskrica za rešitev. Tako so si kopalci strelci, ki so bili v svoji vojski na strani v visokem gorovju zasati, skozi 56 ur post na prostu, da zapričejo potem nanovo boj s plazovi.

Posebni spominski list pristaja onim hrabrim, ki so kot straže na vrhu, doline zapirajočih skalnih vrzdrali v težkem obstrlejevanju. Eksploziviranje krogež doni v visokem gorovju vse drugače, kakor na planjavi. Njih življenje in življenje v zraku postane vsled skalnatih sten grozno močno. Potem je, kakor da bi hotelo vse kamenje razpeti, kakor da bi hotelo vse, skale in jeklo, v groznejši izdobi s ogromnim udarcem. Ako tedaj na kakšnem jenskem dnevu ta dečela s svojimi rujavimi gorskimi vrhovi, svojimi rdečimi gozdovi v dolini

k. p. izvršenega vsled Rusom prijazne propagande v vojnih časih v škodo naše države. Obtoženci so bili: pomožni duhovnik dr. Kazijan Bohatyrec, advokat Zirkonowicz iz Černovice, advokat dr. Bulik, fajmošter Roman Pryslowski, advokatski koncipient dr. Aleksander Hassay, advokat dr. Ivan Czerlunzakiwicz, advokat dr. Aleksander Sawjuk iz Sanoka, advokatski koncipist dr. Sikala, nadalje fajmošter Nikolaj Winicki iz Halica, fajmošter Kornel Lennik iz Karesnice, fajmošter Johan Mazak iz Lipice, fajmošter Markel Rastaweiky iz Rume, neki študent Wislocki, potem fajmošter Johan Stauciak iz Wysocka, zasebni uradnik Ciuk, vseučiliški slušatelj Johan Andrejko, kinetovalec Teodor Mohnacki, ljudskošolski učitelj Trochanowski, potem fajmošter Teodozij Burkat, kinetovalec Miklo Gromosijak, nadalje cerkveni pevec Luka Staricki in kinetovalec Gaziuk. Od obtožencev jih je bilo šest (in sicer Sikala, Mohnacki, Milanicz, Trochanowski, Burkat in Gaziuk) oproščenih. Vseh ostalih 16 obtožencev je bilo v polnem obsegu obtožbe krivim spoznanih in na smrt na večalah obsojenih.

Kako se sir podraži.

Dunaj, 24. februarja. Pred sodnijo so se imeli zagovarjati železniški slušatelj Alfred Westermayer, trgovec Nikolaj Löffler in agent Salomon Mannberg. Obtožba jim je očitala, da so v novembru lanskega leta en vagon sira, ki je bil določen za mesto Celovec, katerega nakup pa je mestna občina odklonila, hoteli pridobiti, da bi ceno čezmerno zvisali. Sirova cena je znašala najprej 7 K 40 h do 7 K 70 h; potem te kupčije naj bi se cena sira končno na 12 K 85 h zvisala. Sodnja je obsodila Alfreda Westermayerja na dva meseca strogega zapora in 300 kron globe, Nikolaja Löfflerja na šest tednov strogega zapora in 900 kron globe, Salomona Mannberga pa na en mesec strogega zapora in 300 kron globe.

Razno

Cenjeni naročniki! Prosimo uljudno in resno, da naj vsak naročnik „Stajerca“ naročnino pravočasno ponovi, ker bi se mu drugače list vstavil. Naročnino se mora povsod v naprej plačati!

Prebiranje črnovojnokov rojstnih letnikov 1891 do 1872 se vrši na Spodnjem Stajerskem po sledečem vzporedju: Za Celje (mesto) dne 3., 4. in 10. marca; za okolico Celja v Ljubnu dne 12., v Braslovčah dne 13., 14., v Šmarju 16., 17., v Trbovljah 19., 20.; v Brezicih 22., 23., 24.; v Kozjem 26., 27.; okraj Slovenj Gradec: v Šoštanju dne 3.; v Velenju 4.; v Slov. Gradcu 5.; v Mariborju 7.; v Ljutomeru dne 9., 10.; v Ptujju (mesto) dne 12.; za okolico Ptujja v

in s konturami svojih skal ob plavem obzorju svo svojo lepoto razvija, — kakor budini idie k življenju je tak solčni dan! In tam zgoraj na višku stoji ure dolgo straža, črna od prahu, ki ji škripa po vsakem udarcu krogež v zobeh, in pričakuje smrt, ki jo zamore vsako minuto zadeti. Ta, ki je tam svojo dolžnost izpolni, ve, kaj je za domovino storil. To so neimenovani junaki!

Potem pa so se vršili boji za skalnate višave s ročnimi granatami in nožmi, z borbi in padanjem preko sten, s kamenji, tako kakor se zabavni ravno smrtnemu sovražniku vstop v domovino. Strojne puške se je v pogonnem naskoku vzelo, uje trajajoči sovražni bobenski ogrev držalo, stare po tojanke v krvnem gozju zopet zavzelo in sovražniku dokazalo nanovo staro geslo strelcev: „Es führt nur ein Weg ins Kärntnerland, der Weg über unsere Leichen!“

Marsikdo se ne vrne več. Kar je od življenja pričakoval, morajo drugi izpolniti, on pa je držal, kar je bil obljubil. Tega naj se spominjamo, ako obiščemo grobove pokopanih junakov, ki je zgrajen v bojnem ozemlju v redko lepi dolini in kjer se najje siedeče verze:

„Sanktörnen ruhen hier, vom Frost erstickt,
Er ist des Fühlings ersten Trobts erblickt.
Ihr, die ihr ächtet einst im gold'nen Licht
Des vollen Sonnenglücks — vergeßt sie nicht.“

Ptujju dne 12., 15.; v Ormožu dne 17., 18.; v Rogatecu dne 20.; v Leibnitzu od 18. do 22.; v Wagni dne 23., 24.; v Radgoni dne 26., 27. in 28.; za okolico Maribora od 3. do 10.; v sv. Lenartu dne 11., 12., 13.; v Slov. Bistrici dne 14., 15., 16.; za Maribor (mesto) dne 17. in 18. marca.

Razstrelba v Archangelsku. K. B. Kopenhagen, 21. februarja. „Politiken“ poroča, da je bila municijska razstrelba v Archangelsku (na Ruskem) od 27. januarja grozovita katastrofa, ki je zahtevala na tisoče človeških žrtv. List piše: Glasom poročil očitvecev je zletelo dne 27. januarja dopoldne največje municijsko taborišče na svetu v zrak. Katastrofa je imela popolnoma značaj potresa. Zaloge municije in vojnega materiala krile so ploščo od 2 kilometra dolgi in 1 kilometre široki. Razstrelbe sledile so si udarec za udarcem. Pri prvi je bila že dva kilometra oddaljeno ležeča železniska postaja uničena. Materijalsko škodo se računa na več sto milijonov rublov. — Iz druge strani se poroča, da dolži ruska vlada Fince, da so povzročili razstrelbo; 11 Fincev je baje zaprtih.

Prizanašajte krtom! Prosta zveza v varstvo lovstva na Dunaju razpošila svojim članom poziv, naj ji naravnost pošljejo dobre kožice, da se izključijo prekupci. Lovcem plačuje dnevno ceno. Dasiravno odobrujemo ta ukrep, moramo se vendar istemu protiviti v toliko, ker je med tem navedenim zivalstvom imenovan tudi krt. Za krtove kožice se plačuje znesek 20 do 50 vin. Opozarjamo javnost, da zre krt žuželke in sicer jih čestokrat požre več, kakor znaša njegova lastna teža. V poletju lovi razno škodljivo golazen v gornjih zemeljskih plasteh, po zimi v globokelih; zimskega spanja ne potrebuje. Rastlinske brane ne mara. Rastlinskih delov nikdar ne oglođa. Zre zelo rad gliste in s tem sicer ne koristi, v splošnem pa je njega korist velika. Na vsak način moramo toraj nasprotovati v sedanjem času pozivu, naj se lovi krt, kojega lov se plačuje z nakupom kožic.

Odlikovani občinski predstojniki. Pretekli teden vršila se je v Mariboru v uradni sobi okrajnega glavarja namestniškega svetnika Weiß v. Schleußenburg slavnostna izročitev občinskim predstojnikom Ferdinandu Golob (Sv. Trojica slov. gor.), Valentinu Schaffer (Krtovina pri Mariboru), Matijažu Peklar (Sv. Jakob slov. gor.) in Jožefu Lorber (Sv. Peter pri Mariboru) podeljenih zaslužnih križcev za civilne službe. K slavnosti so došli tudi uradniki c. k. okrajnega glavarstva ter zastopniki orožništva. Namestniški svetnik v. Weiß opozarjal je v svojem nagovoru na blagostno delovanje, ki so ga izvršili odlikovanci v tem težkem času vojne in je končal s trikratnimi „hoch“-klici na cesarja. Občinski predstojnik Golob zahvalil se je v svojem in v imenu ostalih odlikovancev za slavnostno izročitev cesarskih odlikovanj ter gostom za njih poset; prosil je okrajnega glavarja, da naj ta najglobljejo zahvalo na stopnice prestola položi. Odlikovani štirje občinski predstojniki izročili so potem v roke glavarja skupno kot darilo 110 kron za okrajni pomožni sklad mariborski, zakar jim gre pač lepa zahvala.

Veliko darilo za Brežice. Odbor mariborske občinske šparkske je sklenil, darovati 5000 kron za zopetno zgradbo vsled zadnjega potresa tako težko prizadetega mesta Brežice ob Savi.

Poštna povzetta v inozemstvo. Poštno ravnateljstvo za Stajersko razglašja, da je od 10. februarja nadalje dovoljeno pošiljati v inozemstvo poštna povzetta in poštna naloge, kojih znesek ne sme biti višji kakor 200 K. Isto velja tudi za poštna povzetta in poštna naloge iz inozemstva v Avstrijo. Pripomni se, da ta določba ne velja za promet med Avstrijo in Nemčijo.

Zasebni poštni zavoji vojakom na bojišče. Trgovinsko ministerstvo je izdalo odlok, v katerem se določa, da se smejo pošiljati vojakom na bojišče samo taki predmeti, ki se

med vožnjo ne pokvarijo, oziroma, ki niso nevarni drugim poštnim pošiljatkam. Pošiljati je dovoljeno razven obleke še: celo ali zmleto kavo, čaj, sladkor, predmete iz sladkorja, čokolado, suhoro, konzerve vseh vrst v pločevinastih posodah, med itd. Prepečeno je pošiljati vžigalice, gorljive snovi kot bencin, spirit, petrolej itd. Zoper tozadevne prestopke je določena denarna globa 50 K, katero mora plačati vselej odposiljatelj.

Poskušeni samomor. V Celovcu je skočila mladenka J. K. iz okna prvega nadstropja na dvorišče in obležala tam z zlomljenim hrbtnim delom in zlomljeno roko. Vzrok poskušene samomora ni znan.

Požar. Stolp vojašnice v Velikovecu postal je dne 17. februarja žrtev požara. Ogenj je brzokone v notranjem stolpu vsled preveč zakurjene peči nastal. Opazil se je ogenj popoldne, ko je stal že ves stolp v plamenih. S hitrim nastopom gasilcev, med katerimi se je zlasti kleparski mojster g. Nagy odlikoval in s pomočjo pridnih meščanov ter vojnih vjetnikov se je požar omejilo in ostalo poslopje rešilo.

Navijanje cen od banke. K.B. Dunaj, 26. februarja. Zaradi navijanja cen se je proti večim uradnikom splošne depozitne banke od c. k. državnega pravdnistva obtožbo zaradi navijanja cen dvignilo. Gre se pri tem za pred kratkim uresničenimi oddelek blaga te banke, ki je izvršil nakup blaga in ga hotel po neopravičeno visokih cenah naprej prodati.

20-vinarški nikljasti novci. Stari 20-vinarški nikljasti novci v zasebnem prometu sicer že od dne 1. januarja 1917 niso veljavni, vendar jih morajo do 30. aprila t. l. sprejemati vse javne blagajne, kot poštne uradi, davkarje, blagajne državnih železnic itd. Po 30. aprilu izgubijo vsi stari 20-vinarški nikljasti novci svojo veljavo.

Otrok se zadušil na gumbu. Triletna hčerka posestnika Ludovika Dolajš pri Sv. Jakubu v Slov. goricah je hotela očetu, ki je odhajal zopet k vojakom, izročiti manjšni gumb. Dekletce pa je vtrnilo gumb v usta. Gumb ji je srušnil v grlo in je v sapniku obtical. Otrok se je zadušil in je bil takoj mrtov.

1400 litrov petroleja na železniški progi. Na Pragerskem se je dne 20. februarja pri premikanju železniških vozov prevrgla cisterna polna petroleja. Ves petrolej se je razlil po železniški progi. Bilo ga je baje okrog 1400 litrov. Škodo trpi južna železnica. Petrolej je bil namenjen za Maribor.

Vinski izvoz iz Dalmacije zopet dovoljen. Izvoz vina iz Dalmacije je na prizadevanje interesentov te kronovirke zopet dovoljen. Ali vsakdo, ki hoče vino iz Dalmacije izvažati, mora imeti tozadevno potrjeno oziroma dovoljenje od c. k. namestnika.

Podražanje tobaka? Listi poročajo iz Dunaja: Pričakovati je zopet splošno podražanje vseh vrst tobaka. Tokrat bode znašalo to podražanje pri finijskih vrstah, pri cigaretnih tobakih in tobakih v skatljah ter pri specialitetah okoli 100%. Tako bode narasla n. pr. cena „pursićana“ od 8 K na 16 K. Pri navadnih vrstah znašalo bode zvišanje 25%. Kuba-cigare in viržinke kostale bodo 16 vinarjev, en zavoj hercegovskega tobaka 1 K 20 h, ena sport-cigareta 5 L, fajfini tobak „Knaster“ 30 h, tobak „Dreikönig“ 28 h, fini ogrski pa 30 h. — Kakor rečeno, je to le poročilo listov. Upajmo, da bode vlada milostnejša nego dunajski listi.

Oprostitev vojakov za kmetijske in gozdarske službe. V kmetijske namene ali kot gozdarsko nadzorovalno osebje na temelju prejšnjega oprostitve kakšnega vojaškega centralnega mesta od politične okrajne oblasti ali pa od poljedelskega ministerstva do 31. marca 1917 oproščeno mostvo, oziroma tako, ki bi bilo še od 1. do 31. marca oprostiti, zamore se v uradno dognani potrebi zopet „do nadaljnjega“ oprostiti. Ista določba velja tudi za od kakšnega vojaškega centralnega mesta preko 1. marca v izključno kmetijske namene oproščeno mostvo. Dotične prošnje oziroma predloge predložiti je do najkasneje 10.

marca pri lokalno pristojnih okrajnih oblastih, oz. od istega končnega termina za nastavljenice raznih korporacij in zavodov v poljedelskem ministerstvu.

Sleparka. Iz okolice Celja se nam piše: Leopoldina Korpar, roj. Žerjav, doma iz Lave pri Celju, prišla je k neki kmetici v Stopčah (Sv. Jurij ob južni zel.). češ, da jo je njena teta poslala, da bi ji dala špeha, ki ga bi rada svojima sinoma na bojišče poslala. K sreči ni dotična žena imela za tako pošiljatev pripravljenega špeha in ji ga ni dala. Na enak način je pred dobrim letom v spremstvu ednakovredne tovarišice izvalila od svoje tete mesa, špeha, kruha in 10 K denarja, ki pa je to blago s svojo tovarišico delila in so vse same povzile in denar zapravile. In ko je teta o priložnosti vprašala, če se je to odposlalo sinovom na bojišče, ni nikdo vedel od tega, da bi jo bil kdo poslal za kaj prosit. Dotična teta je seveda vsa stvar sodniji naznanila. Toraj se svari pred to sleparko!

V Ptuj se je moralo vsled pomanjkanja premoga, ki je bilo i tukaj kakor v drugih mestih hudo občutiti, vse šole za nekaj časa zapreti. Zdal se je teta o pomanjkanje deloma odpravilo in šole so pričele zopet z rednim poukom, i. s. višja gimnazija dne 26. februarja, ljudske in mešanske šole pa dne 1. marca. Žal, da se je moralo tudi obrat mestne pralnice in kpeji, ki je m. dr. tudi za 2000 mož perila prala, vstaviti. K sreči pa je še vedno obrat mestne plinarne reden, tako, da razven malih omejitev v poulični razsvetljavi ni motenja. Upajmo, da nas zima kmalu zapusti in da bodejo i vsled mrazu nastale težave končane.

V Celju se je moralo mestno plinarno zaradi pomanjkanja premoga zapreti. Plin se oddaja le še za kolodvor, poštni urad in vojaške bolnišnice. Vendar pa upajo, da bodo v kratkem dobili toliko premoga, da se obrat zopet v polni meri prične.

Ustrelil se je v Beljaku železniški nadkomisar dr. Jožef Damian pl. Schöpfungsbrenna. Nesrečen je bil bolan in je vsled tega svojo eno življenje konec napravil.

Cesar za olajšanje pomanjkanja premoga. „Steffeure Militärblick“ poroča sledeči odlok vojnega ministerstva od 10. t. m.: Cesar je dal povelje, da se pomanjkanju premoga v večjih garnizijskih krajih s dodeljenjem vojaških tovornih avtomobilov, vozov itd. na primerni način odponaga (tudi iz okolice konje in vozove v ta namen porabi). Ako bi cesar izvedel, da se na razpolago stoječa transportna sredstva na zapovedani namen ne porablja, bi se pritegnilo krivca k najstrožji odgovornosti.

Avstro-ogrsko pogodba. K.B. Dunaj, 24. februarja. Po odstavku 25 pogodbe glede gospodarskega razmerja med Avstrijo in Ogrsko bila bi raznotrivanja o ureditvi colninskih in trgovinskih razmer med obema državama za čas od 1. januarja 1918 naprej najkasneje začetkom leta 1915 zapričeti. V zmislu tega sporazuma so se vršile med avstrijsko in ogrsko vlado že dalje časa obravnave; čeprav se je moralo pri tem z okoliščino računati,

da se položaj trgovinsko-političnih razmer po svetovni vojni sedaj še ne da pregledati, se je zamoglo vendar v toliko neki uspehi doseči, da zdaj ni nobene zapreke več za pričetek trgovinsko-političnih razmer z tretjimi državami, posebno z Nemčijo. Pri temu položaju obe vladi v sedanjem hipu še niste v položaju, podati katerakoli nadaljna pojasnila. Kakšne vesti o dozdevni vsebini dosedanjega govora bi ne bile kot autentične smatrati. — Toliko uradno poročilo. Mnogo s tem ni povedano. In vendar se nam zdi vest razveseljiva. Brez da bi ogibali o vsebini nove pogodbe, je vendar toliko gotovo, da ne bo slabša, nego načrt Stürgkha. In da se zamore zapričeti že obenem trgovinske razprave z inozemstvom, v prvi vrsti tedaj z zvesto našo zaveznico Nemčijo, je istotako jako razveseljivo.

42.000 kil špeha zaplenjenih. Pred kratkim se je na kolodvoru v Gorlicah zaplenilo neko veliko pošiljatev kišt, ki so vsebovale 42.000 kilogramov špeha. Pošiljatev je bila oddana od hčerke nekega kičmarja v Gorlicah in bi imela priti v Moravsko-Ostravo. Kičmar je bil špeh pri raznih mesarjih v Gorlicah nakupil.

15.000 oseb pod snegom. „Tagesanzeiger“ poroča iz Pariza: V francoski dolini Chamonix v visokih planinah je vsled 5 tednov trajajočega sneženja 15.000 oseb popolnoma blokiranih. Vsak dovoz življenjskih sredstev je nemogoč.

Davek na puške uvedli bodejo na Hrvatskem. Vse v privatni lasti nahajajoče se puške, enocerkve in dvocevke, se morajo finančnemu ravateljstvu naznaniti. Davek stopil bode baje julija meseca tega leta v veljavo.

Najnevojši prerokovanje o miru prihaja zdaj iz Anglije. Glasi se: dne 8. julija bode konec vojne! Zakaj ravno 8. julija? Ker prične na ta dan ravno 100.000. teden po vpeljavi krščanskega računanja časa. Ljudje, ki imajo mnogo časa, so to izračunali, in prav gotovo je to zanimivi datum. Ali, nerazumljivo je, zakaj bi moral ravno na ta dan tudi konec vojne priti. Tega angleški preroki menda tudi sami ne vedo. Pa naj bode: veselimo se na 8. julija! Ako prične konec vojne, potem je to dobro. Ako pa ga ne prične, no potem se bodedo veselili na kasni drugi prerokovani dan, ki seveda ravno tako ne bode konca prinesel. Enkrat pa bode le prišel konec, tudi brez prerokov.

Smrtina vožnja rumunskih beguncev. O železniški nesreči pri Chirurechi na severnem Rumunskem, pri kateri je, kakor poročano, nad 2000 rumunskih beguncev ponesrečilo in 500 oseb na mestu mrtvih ostalo, prinaša „Russkoje Slovo“ iz Kijeva podrobnosti. Ogromno število ponesrečenih se raztolmači s tem, da so vsi vozovi neposredno po nezgodi v plamenih stali. Med vozečini se ljudmi izbruhnila je vsled tega nepopisna zmešnjava. Ob oknih in vratih vagonov so se odigrali najgrozovitejši prizori. „Očetej in matere sunili so svoje otroke na stran, da so se sami rešili. Možje so pahnili svoje žene v ogenj. Žene in moški so se praskali in grizli v obupnem boju. Drugi so od groze



Kapitan Willy Petz



Lieutnant Willy Badewitz

Die jüngsten Helden des U-Bootkrieges. — Izvežban je posebno pri torpedih.

Najmlajša nemška junaka podmorske vojne.

Prinašamo podobi najmlajših dveh junakov podmorske vojne. Pomorski lajtnant v rezervi v. B. Badewitz je kot vođa nekega priznega poveljstva angleški parnik „Yarrowdall“ s 469 vjetimi, ki se jih je dobilo od posameznih potopljenih ladij, pripeljal v Swinemünde. Badewitz se je svoj čas tudi pri znamenitih voznjah nemškega parnika „Möwe“ odlikoval. Kapitan-lajtnant Willy Petz je tekem 24 ur s svojim podmorskim čolnom 52.000 ton sovražnega ladinega prostora potopil. Od začetku vojne bil je najstarejši oberlajtnant na mali križarki „Stralsund“. Izvežban je posebno pri torpedih.

in strahu izgubili pamet in so skočili v go-
reče vozove ali pa se pustili od krogelj, ki
so eksplodirale, ubiti." To je pač prav ruska
lahkomiselnost, da se je vozilo v prenapol-
njenem vlaku beguncev še municijo.

Cesarjev brat pri turškemu sultanu. Turški
sultan je sprejel dne 19. februarja ob 3. uri
popoldne posebno odposlanstvo našega cesarja,
ki mu je slovesno naznanilo, da je zasedel
prestol Habsburžanov cesar Karl. Vodil je to
odposlanstvo nadvojvoda Maksimilijan. Spre-
jem cesarjevega brata pri turškemu sultanu
je bil izredno prisrčen in so se vršile velike
slavnosti.

Prodaja in nakupovanje svinj. Izšla je nova
cesarska naredba, ki določa, da imajo deželne
politične oblasti pravico urediti prodajo in
nakupovanje svinj na sličen način, kakor je
urejena prodaja in nakupovanje goveje živine.
Dezelna politična oblast ima pravico, da sme
prepovedati izvoz in uvoz živih ali zaklanih
svinj, da bodo smele svinjske potne liste iz-
dajati samo okrajne politične oblasti, da bo
ta oblast smela popolnoma ali deloma usta-
viti svinjske sejme, da bo smela prepovedati
prevažanje svinj po železnici itd. Nova toza-
devna določila bo objavilo štajersko cesarsko
namestništvo.

**Močnate jedi le proti krušnim in močnim
kartam.** Nižjeavstrijsko namestništvo je od-
dilo, da se sme odslej močnate jedi v gostil-
nah, skupnih kuhinjah itd. le proti oddaji
dotičnih odrezkov karte za moko ali krnih iz-
ročiti. Kakor se čuje, bode ta odredba kmalu
tudi v vseh drugih kronovinah veljavna. O temu
se poroča: Vedno glasneje je postala pritožba,
da je omejitve vlad zistoma kart poostreni
za reveže, ki si ne more dovoliti obiska go-
stilen. Zato je prehranilni urad vmes posegel.
Bogatin naj ne ima pravice na dvojno
preskrbo. Izšel je odlok na vse politične
deželne oblasti, ki določa takojšno odpomoč.
Kot močnate jedi se smatra vsako večjina
iz bele ali surogatne moke vsake vrste nare-
jeno jed, ki se oddaja ali kot samostojna jed
ali pa kot priloga; izključena je le vkuha v
juho. Za vsako porcijo močnate jedi mora
gost polovico odrezka krušne karte oddati.
Gostine ita. pa bodo dobivale le na pod-
legi zbranih odrezkov potrebno množino moke.

Ob kraški fronti.

Z ozirom na uradna vojna poročila pri-
našamo zemljevid, ki bode cenjene čitatelje
gotovo vrlo zanimal. Ta zemljevid je za



Zu den Kämpfen an der Karst-Front.

razumevanje uradnih poročil dovolj natančen,
ker nam kaže Sodo (Isone) s svojim stran-
skim potokom Vipavo (Wippach), nadalje vso
zemljo od Gorice preko Vrtojbe (kjer so se
vršili zadnji boji) do morskega zaliva od
Monfalcone.

Obrat se s tem ne sme omejiti in dobiva to-
liko moke kakor doslej.

Pomanjkanje tobaka v Avstriji. V nekem
poročilu c. k. tobačne režije se pravi, da je
poraba tobaka, zlasti tudi pri delujočih žen-
skah, ogromno narasla. Izpadanju produkcije
v starih galitskih fabrikah stala je nasproti
izguba tamošnje porabe. V drugih fabrikah
se je izdelovanje po čezurah in premijah za
večje delo povišalo. Pomanjkanje dovoza su-
rovega tobaka se je poostrišlo valed začasno
izgube vzhodno-gališke nasadne pokrajine,
kjer se je leto 1913 želo 22.580 dvojnih cen-
tov tobaka. Nasad na Ogrskem, v Bozni in
Dalmaciji je šel nazaj; dalmatinska žetev l.
1916 se je cenila le na eno desetinko one iz
l. 1913. Tudi v Bolgariji in na Turškem je
šla žetev nazaj. Ogrski nasadniki niso bili
zadovoljni z od države plačanimi cenami.
Prišlo je končno do mešanja posebno po-
trebnega tobaka za fajfo s prepariranim dre-
vesnim listjem. Ali računati je še naprej s
povišanjem se pomanjkanjem tobaka.

Najvišje cene za obuvale. Vlada namerava
določiti najvišje cene za obuvale in tudi naj-
višje cene za popravila obuvale. Obuvale, ki
bo imelo podplate iz stisnjene usnje, bo
moralo biti označeno s številko in z imenom
izdelovalca. Tudi za gornje usnje bodo do-
ločene najvišje cene. Nova naredba bo dolo-
čala, da bo smel par dobrih moških čevljev
z umetnimi podplati stati k večjemu 52 K.

Nadomestilo za usnje in leseni podplati.
Naravno je, da potrebuje armada izvanredno
veliko usnja in da s tem trpi preskrba civil-
nega prebivalstva z usnjem. Treba je torej
temboj za civilni konzum seči po nadome-
stitnih sredstvih, ki dobro služijo svojemu
namenu v zaledju, za bojne čete pa niso po-
rabna. Da se odponore pretečete pomanj-
kanju na čevljih med civilnim prebivalstvom,
pride dve sredstvi v poštev. To je, kar naj-
bolj razširjena vporaba surogatov usnja, po-
sebnost čevljev s cepljenimi in lesenimi pod-
plati ter smotrena strokovnjaška obnova no-
šenih čevljev. Glede prvega je povdarjati, da
se izdelujejo iz odpadkov pri vojaškem izde-
lovanju usnja, posebno iz takimenovanega
cepjenega usnja (Spaltleder), potom lepje-
nja popolnopravni podplati, ki se dajo tudi
za čevlje za štrpaga s dobrim uspehom vpo-
rabljati. Poleg tega se je pa v zadnjem času
jako razvilo izdelovanje lesenih podplatov, ki
se vedno spopolnjuje in je že doseglo jako
zadovoljive uspehe. Poleg primitivnega trdega
lesenega podplata, ki se priprosto pritrdi na
gorenji del čevlja, izdelujejo se vpoiglivi
leseni podplati, ki so opremljeni z usnjatimi
odpadki in ne napravljajo nobenega ropota,
se jako udobno nosijo in nudijo dobro nado-
mestilo za trdne usnjate podplate. Poleg
tega sredstva pa pride v poštev racionalna
izraba starih čevljev, katerih je brezdvomno
še velika množina na razpolago. V ta namen
namerava se ustanoviti delavnice za poprav-
ljanje čevljev, ki bodo pod strokovnim vod-
stvom, in katerih naloga bode, temeljito iz-
rabljati material, kar ga je na čevljih še
na razpolago.

Znižanje živinskih cen predstojajo. Živinske
cene imajo v posameznih kronovinah različno
visotino, ki je povsod taka, da je njih zni-
žanje naravnost potreba. Kakor izve „Kor-
respondenz Wilhelm“, smatra zdaj poljedelsko
ministerstvo sporazumno s trgovinskim mi-
nistrom in uradom za ljudsko prehrano se-
danji čas za primeren, uveljaviti znižanje cen
kralne živine 2. in 3. razreda. Valed tega je
namestništvo za Nižje-Avstrijsko nove najvišje
cene za 2. in 3. vrsto kralne živine določilo.

Umrla je v Ptuj gostilničarka in hišna
posestnica gospa Julijana Grilz rojena Fa-
ritsch v 69. letu svoje starosti. Bodi vrla
ženi zemljica lahka!

Najvišje cene za inozemske suhe slive. Šta-
jersko cesarsko namestništvo je določilo naj-
višje cene za inozemske posušene slive in
sicer sme stati kilogram posušenih inozemskih
sliv (izvzete so slive iz Srbije, Bosne in Her-
cegovine) 1 K 20 v do 1 K 60 v, kilogram
posušenih sliv iz Srbije, Bosne in Hercego-
vine po 2 K 66 v do 2 K 92 v.

Brano ne bo več treba? Blizu Odeze v
južni Rusiji je po dolgotrajnih poskusih izu-
mil ruski inženir Mehničenko plug posebne
vrste. Plug je tako narejen, da noži, ki so
utrtjeni v lemeže, brazdo popolnoma razrežejo
in razdrobijo, tako, da ni treba nobene brazde
povlačiti z brano. Tozadevni poskusi so se
baje izborno obnesli. Izumitelj je baje dobil
od ruske vlade več tisoč rubljev nagrade.

Zaplomba premoženja. Deželna kot kazen-
ska sodnja Dunaj je v pri sodnji vojaškega
poveljstva Gradec (deželnoobrambeni oddelek)
proti dru. Bogumilu Vošnjaku, sinu po-
slanca Vošnjaka, rojenemu dne 4. sep-
tembra 1882 v Celju, pristojnega v Šoštanj,
zaradi zločina po §§ 58c in 59b k. p. (ve-
leizdaja) in § 327 v. k. p. (zoper vojno
silo države) vršečem se kazenskem postopanju
na predlog državnega pravdnika Dunaj,
odredila zaplombo premoženja.

Kako se živi na Češkem. Iz Duxa poroča
se listu „Elbe-Zeitung“: Neka tukajšnja dama
peljala se je v Prizibram na Češkem in
je prinesla od tam zemlje, drugo pecivo ter
celo — „krafelce“ soboj, ki pa jih ni pridobi-
la na zvijačni način, marveč ki jih je po-
polnoma pošteno v prodajalni kupila.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi zaznamo-
vani s zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi s dvojnimi zvezdicami (**)
pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 3. marca v Brezicah (svinjski se-
jem) v Slovenjem Gradcu*.

Dne 5. marca v Golobinjeku**,
okr. Kozje; v Ormožu*; pri Sv. Florijanu**,
okr. Lonč; v Ilzu**, okr. Fürstenfeld.

Dne 6. marca pri Sv. Petru pod Sv.
Goranji**, okr. Kozje; v Radgoni*; v Celju*;
v Ormožu (svinjski sejem); v Birkfeldu**.

Dne 7. marca v Lutanah (sejem z
drobnico), okraj Arvež; v Imenem (svinjski
sejem), okr. Kozje.

Dne 8. marca v Pilštanju**, okr. Kozje;
na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem).

Dne 9. marca v Rogatcu (svinjski se-
jem); v Gradcu (sejem z zaklano živino).

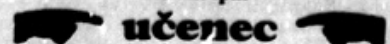
Dne 10. marca v Kapelah**, okr. Bre-
žice; v Lonču*; v Groß-Kleinu (sejem s
klavno živino), okr. Arvež; v Brezicah (svinjski
sejem); v Obdachu*; v St. Mihaelu nad
Ljubnem* (tudi konjski sejem).

Hremsot konjev v križu. To nenadoma se pojav-
lja o'bo bolezen, ki se imenuje tudi kritni mrtvoud, črna
konjska bolezen, hemoglobinemija, spoznal po ohrom-
ljenju zadnjega dela života. Scalnica je krvava. Ta bo-
lezen napade ponajveč konje telkih plemen v starosti
4 do 8 let in sicer navadno kratko časa po vpreganju,
ako so stali nekaj dni brez gibanja pri močnem krmilu
v topleni, neprepuščeni hlevu. Vendar tudi tozadevno
niso izjeme izključene. Kot prilični vzrok moramo na-
vesti nenadno hudo prehlajenje, kakorkoli se pojavi ob
mrzlih, vetrovnihi in ostrih zimskih dnehi. Ta bolezen se
pojavlja na ta način, da konji — ki so sicer delu pri-
vajeni, so pa zaradi neugodnega vremena, zaradi praz-
nikov ali iz kakšnega drugega varoka stali nekaj dni v
hlevu — kratko časa potem, ko so zapustili hlev, z
zadnjim delom života začnejo hoditi neokretno in nesig-
urno, se potijo, trepetajo in začnejo telko dhati ter se
končno zgradijo na tla. Bolezen ima precej neugoden
potek; približno 50—70% zbolelih živinčev se mora
smatrati za izgubljene. Bolezen je tem težavnejša, čim in-
tenzivneje se pojavi ohromljenje in čim intenzivnejša je
scalnica poharvana s krvno barvo. Glavna stvar pri bo-
lezni je, da jo zadržimo v času. Najgotveje se da
bolezen zadržati s vsakdanjim gibanjem konjev ter z
omejitvijo krmiljenja zrnja. Z ozirom na to bi morali
konje tudi ob dnevnih počitkih in pri slabem vremenu
vsaj kratke čase pustiti gibati in pri tem manj izdatno
krmili. Veliko vredna je snaga in izdatno sračenje hleva.
Z ozirom na sedanjí zimski čas se posestniki konjev
posebič opozarjajo, da se naj ravnajo po navedenem
nasvetu, da tako zadržijo izgube konjev, katerih že
itak primanjkuje v vseh delih države.

C. k. namestništvo.

Pridni kovaški pomočnik

ter krepki



se takoj sprejmeta pri Francu Westermayer-
izk. podkovski in vozni i ovač, Celje, Spitalg. 90.